

nogen Sinde er gjort, og jeg anser denne Fremgangsmaade for at være Skyld i, at vi staa saa usikkert overfor store Opgavers Løsning, som vi gøre i dette Øjeblik.

Men naar jeg nævner dette, har jeg med det samme sagt, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgekreds ikke har Ret i at frygte for den Sammenslutning, der vil ske mod ham og hans Parti og mod dem, han er allieret med. Thi jeg tror ikke noget Øjeblik paa, at de Ledere, som proklamerede denne Lære foran Valget i 1906, forandre deres Opfattelse eller Fremgangsmaade. Jeg tror end ikke paa, at man vil gøre det, naar vi staa overfor saa stor en Sag som Forsvarssagen. Om denne Sag har Konsilspræsidenten i sin Egenskab af Forsvarsminister udtalt, at det, han vilde skabe, var et godt Forsvar, og der foreligger ikke noget fra hans Side i Retning af, at han skulde svigte dette Tilsagn, tværtimod, der er i den seneste Tid fremkommet ret stærke Udtalelser, der gaa i Retning af, at han vil være trofast overfor dette Spørgsmaal. Det er da en løjerlig Taktik at gaa ud i Landet og sige: Ja, ganske rigtigt har Forsvarsministeren sagt, at han vil, at vi skulle have et godt Forsvar, men vi tro ikke, han kan gennemføre det. Ved at gøre det gør man, hvad man kan, for at svække den Evne, Forsvarsministeren har til at gennemføre denne Sag. Det er efter min Formening ikke forsvarsvenligt, men det modsatte. Jeg har den Mening, at man skal gaa frem paa den Maade, jeg har lagt for Dagen, og som jeg ogsaa ved denne Lejlighed vil lægge for Dagen, thi jeg tror, at Danmark har den Pligt at ordne sit Forsvar paa en saadan Maade, at Landet viser, at det for Alvor vil hævde sin Selvstændighed.

Da det ærede Medlem for Københavns 4de Valgekreds i sit Foredrag forgangen Dag talte om de Grundlovsforandringer, som forelaa, og hvorom Talen i det hele er, gjorde han den Bemærkning, at vi ikke skulde blive ved blot at tænke paa at ændre Grundlovens § 32 vedrørende Folketinget, men at „hele Grundlovens Kapitel 4 om Folketingets og Landstinget Sammensætning“ burde ændres. Jeg ved ikke, i hvilken Retning det ærede Medlem for Københavns 4de Valgekreds havde tænkt sig, at alle disse Ændringer skulde gaa, men da det er nævnt her i Tinget, vil jeg knytte nogle Bemærkninger dertil, som skulle være af rent personlig Art, det er noget, jeg siger for mit eget Vedkommende. Det vil være de Herrer bekendt, at jeg i i 1866 stemte imod den Grundlovsforan-

dring, som den Gang blev vedtagen, og jeg gjorde det af to Grunde: for det første paa Grund af hele den Fremgangsmaade, der blev fulgt for at naa dette Maal fra deres Side, som tilstræbte det, og for det andet — og denne Grund var bestemmende ikke alene for mig, men ogsaa for en stor Del af dem, der den Gang stemte ligesom jeg — fordi jeg mente, at den Omstændighed, at de to Ting bleve tilvejebragte ud fra en vidt forskellig Basis, vilde have til Følge, at Modsætningen mellem Tingene blev for stor, og det vilde medføre Vanskeligheder under kommende Dages Forhandlinger. Jeg mener nu, at dette i nogen Maade har bekræftet sig i de forløbne 40 Aar, jeg kan ikke se rettere, end at ved mange Lejligheder har denne store Forskel mellem Tingene haft til Følge, at Modsætningen har udviklet sig saaledes, som den har gjort. Der har ogsaa været Tider, hvor jeg har gjort opmærksom paa dette. Jeg erindrer saaledes, at jeg i 70-erne, uagtet jeg selv mere og mere tog Parti paa konservativ Side, udtalte og paa anden Maade lagde for Dagen, at naar Udviklingen blev, som den blev, var det ikke uden Skyld fra det høje Landstings Side, og det er sikkert gentaget adskillige Gange senere. Nu mener jeg, at det vilde være rigtigt at gaa til en Forandring ogsaa af Landstinget, samtidig med at vi optage til Drøftelse alle de andre Spørgsmaal af repræsentativ Natur, som dels foreligge paa vort Bord i dette Øjeblik og dels kunne ventes.

Vi er dog vel nu snart alle paa det rene med, at Institutionen „de kongevalgte“ ikke er ganske heldig, og at det var bedre, om Landstinget var sammensat paa en saadan Maade, at ogsaa disse Medlemmer kom direkte fra Befolkningens Valg ligesom de andre. Det turde ogsaa være, at det vilde være et overordentligt Fremskridt, dersom Landstinget blev omformet paa en saadan Maade, at alle Retninger i Befolkningen bleve repræsenterede ogsaa i dette Ting paa en mere forholds-mæssig Maade, end de ere for Tiden og kunne blive, saaledes som Tingets Basis efter den gældende Grundlov er, og jeg vilde for mit Vedkommende anse det for mere fortjenstligt af den høje Regering, om den tog dette Spørgsmaal op sammen med de andre Spørgsmaal af repræsentativ Art, der foreligge for os, og satte Kraft ind paa Løsningen deraf, end at man bruger stærke Ord om at rejse Kamp mod det andet Ting, dersom man ikke kan faa gennemført den kommunale Valglov, netop som man kræver det. Jeg